

Dôvodová správa

Hodnotiaca správa o stave a úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu za školský rok 2016/2017

Košický samosprávny kraj predkladá „Hodnotiacu správu o stave a úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu za školský rok 2016/2017“. Predložený materiál je spracovaný v súlade s osnovou stanovenou vyhláškou MŠ SR č. 9/2006 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení.

Uvedenú správu je potrebné vnímať v kontexte stavu a vývoja vzdelávania v Slovenskej republike, nakoľko bez tohto pohľadu možno sklňať k nadmernej kritike i keď v niektorých ukazovateľoch vykazujú výsledky stredných škôl v posledných 4 rokoch mierne zlepšenia.

Preto na vytvorenie komplexnejšieho obrazu o stave a úrovni vzdelávania v stredných školách KSK uvádzame v správe aj závery z materiálu „Revízia výdavkov na vzdelávanie – záverečná správa“ (aktualizovaná verzia schválená vládou SR dňa 11. októbra 2017), ktorý vznikol za spolupráce MF SR a MŠVVaŠ SR ako súčasť projektu Hodnoty za peniaze.

V neposlednom rade je potrebné si uvedomiť aj postupnú zmenu skladby obyvateľstva v kraji, odliv mladých ľudí z KSK, ich nízku návratnosť po ukončení štúdia, ktorá súvisí s ich lepším uplatnením v EÚ a priemyselnejšie rozvinutých krajoch SR a nárast žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Nejde tu o snahu ospravedlniť úroveň vzdelávania na SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, skôr o hľadanie príčin s cieľom spracovať opatrenia na úrovni zriaďovateľa k vybudovaniu efektívnejšieho vzdelávacieho systému, ktorý sa v neposlednom rade dotkne aj počtu škôl.

Vzhľadom na množstvo údajov uprednostňujeme spracovanie formou tabuliek a grafov. Vybrané hodnotené ukazovatele sú podľa dôležitosti spracované a porovnávané za obdobie 9 rokov - vývoj počtu žiakov na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, výchovno-vzdelávacie výsledky ako prospech a dochádzka za obdobie 4 rokov, maturitná skúška, veková štruktúra pedagogických zamestnancov a iné za obdobie dvoch, resp. jedného roka.

Podkladom pre spracovanie údajov sú hodnotiace správy, ktoré predkladajú riaditelia stredných škôl v súlade s vyššie uvedenou vyhláškou; protokol k normatívnemu financovaniu na žiaka k 15. 9. 2016; štatistiky spracované odborom školstva v priebehu hodnoteného obdobia.

V úvodnej časti správy sú aspoň stručne vyhodnotené nosné úlohy v danom školskom roku a vývoj v počte žiakov. Od roku 2007/2008, kedy bola správa po 1. krát predložená na rokovanie Zastupiteľstva KSK poklesol počet žiakov o 11287 na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK.

Veľká časť v správe je venovaná prospechu a dochádzke na stredných školách. Tieto ukazovatele sú porovnávané v skupinách škôl: gymnázia, SOŠ bez učebných odborov a SOŠ s učebnými odbormi. Táto časť bola prerokovaná na porade riaditeľov stredných škôl v decembri 2017, kde boli školám uložené opatrenia na zlepšenie stavu, resp. jeho udržanie. Účinnosť opatrení bude priebežne kontrolovaná.

V správe porovnávame priemernú úspešnosť externej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2016/2017 s ostatnými samosprávnymi krajmi. Rezervy majú školy v motivácii žiakov a uplatňovaní novej metodiky pri vzdelávaní, ktorá ako ukazujú štatistiky bude súvisieť aj s rastúcim priemerným vekom učiteľov a majstrov odborného výcviku.

V súčasnej dobe čoraz viac určuje trh práce a zamestnávateľa smer orientácie vzdelávania na stredných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Neakceptovanie potrieb zamestnávateľov zo strany rodičov a žiakov prinieslo so sebou zvýšenie tlaku na otváranie tých odborov, ktoré sú dnes potrebné a naopak znižovanie počtu tried s odbormi, ktoré trh

práce nepotrebuje. Do vzdelávania zasiahli zamestnávateľia zavedením systému duálneho vzdelávania, kde počet žiakov v nasledujúcich rokoch bude narastať a to práve v odboroch, ktoré trh práce bude požadovať. Vývoj v spoločnosti a hospodársky rozvoj bude nútiť školy čoraz viac prispôbiť sa a vzdelávať absolventov na vyššej kvalitatívnej úrovni.

Uvedená informatívna správa je porovnávajúcim materiálom o kvalitatívnych výsledkoch stredných škôl a má slúžiť nielen pre manažmenty týchto škôl na motiváciu, ale aj pre širokú verejnosť pre výber kvalitnej strednej školy, resp. ako informácia o vývoji vzdelávania v kraji. Jednotlivé časti na seba nadväzujú a preto závery uvedené pri jednom type strednej školy je potrebné vnímať komplexne pre všetky typy stredných škôl.

Upozorňujeme aj na tú skutočnosť, aby sa nerobili predčasné závery o strednej škole bez doplnenia si informácií prostredníctvom webových stránok škôl, nakoľko mnohé pozitíva nie je možné spracovať prostredníctvom štatistík a do úvahy je potrebné vziať špecifiká regiónu, jeho rozvoj, počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia navštevujúcich strednú školu, hustotu rómskej populácie, atď.

Spracovali: RNDr. Viera Juríková
MVDr. Ján Špak
Ing. Henrieta Kubová

Košice 30. 05. 2018